

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Høring – Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater

NTNU takker for muligheten til å gi innspill til utviklingen av nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater. Våre kommentarer til de enkelte deler av departementets rapport følger under. Når det gjelder den konkrete implementeringen av retningslinjene, har vi noen kommentarer til enkelte av punktene. På de punktene der vi ikke har utfyllende kommentarer, er vi i hovedsak på linje med arbeidsgruppens vurderinger i høringsdokumentet.

Del 1 Nasjonale mål og retningslinjer

Vi konstaterer at de syv overordnede retningslinjene som er foreslått er sammenfallende med NTNUs publiseringspolitikk og den nylig vedtatte Handlingsplan for åpen tilgang til NTNUs forskningspublikasjoner. Vi kan derfor gi vår fulle tilslutning til disse målene.

Del 2 Tiltak og forutsetninger

Innføring av insentiv for å velge åpen publisering

NTNU er enig i at gull OA-kanaler er underrepresentert på høyeste nivå i det norske kanalregisteret. Vi ønsker velkommen tiltak for å øke denne andelen til et nivå der det ikke ses som en barriere mot å publisere gull OA, også for de mest ambisiøse publikasjonene. Vi vil støtte retningslinjer som sier at der to eller flere kanaler vurderes på noenlunde samme kvalitetsnivå, skal det gis forrang til OA-kanaler ved inkludering i nivå 2, såkalt moderat kvotering. Vi tror også en dedikert gjennomgang i fagrådene av lovende nye OA-kanaler for mulig inkludering i nivå 2 vil gjøre det mulig å identifisere gode kandidater til dette.

Finansiering av åpen tilgang

NTNU er enig i at det er viktig at den enkelte forsker ikke bærer byrden med å finansiere åpen tilgang, og har som mange andre institusjoner innført et institusjonelt fond for slik finansiering. Vi ser gjerne at diskusjonen om en nasjonal løsning på dette fortsetter.

Postadresse

7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880E-post:
postmottak@adm.ntnu.no
<http://www.ntnu.no>**Besøksadresse**Høgskoleringen 1,
Hovedbygningen**Telefon**

+47 73 59 80 11

Telefaks

+47 73 59 80 90

Saksbehandler

Thor Bjørn Arlov

Tlf: +47 73 59 81 23

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Deponering i vitenarkiv lokalt og nasjonalt

NTNU er allerede i gang med å ruste opp sitt institusjonelle vitenarkiv, NTNU Open. Samtidig vil vi understreke at en løsning med et nasjonalt vitenarkiv er langt å foretrekke, blant annet av grunnene som listes opp i rapportens side 26 (duplikater, unødvendig rettighetsklarering, ekstra administrasjonskostnader). Vi antar også at den tekniske løsningen som tilbys av BIBSYS i dag ikke vil være tilstrekkelig når den kraftige økningen i bruk av arkivet vi kan forvente som resultat av innføringen av disse retningslinjene slår inn i årene framover, både med hensyn til deponering og nedlasting og søk i arkivet. Et nasjonalt vitenarkiv med forbedret funksjonalitet bør være en prioritet i arbeidet med åpen tilgang.

Bedre funksjonalitet for deponering

Et moment som ikke er nevnt i rapporten, er tilrettelegging for universell utforming i tråd med norsk lov om diskriminering og tilgjengelighet. En føring om universell utforming vil legge positive rammer rundt brukskvaliteten på deponeringen og gjøre publikasjoner med åpen tilgang mer synlig for alle. Dette bør selvfølgelig gjelde ved all omlegging av nettsystemer, men siden det ikke er tilfellet i dag at institusjonenes vitenarkiver følger retningslinjer om universell utforming, ser vi det som verdt å nevne.

Styrking av samarbeid om avtaler med internasjonale forlag

NTNU er en av de institusjonene som betaler mest for tilgang til forskningspublikasjoner i dag. Vi er derfor fornøyd med at det settes som en nasjonal føring at framtidige forlagsavtaler skal være rettet mot mest mulig åpenhet og å unngå en ytterligere kostnadsøkning ved overgang til et åpent publiseringsystem. Slik kan norske institusjoner ha en felles linje i krevende forhandlinger med store internasjonale forlag. Vi vil også understreke at deltakelse i internasjonale konsortier og forhandlinger må involvere faglig og politisk ledelse på høyeste plan, hvis man skal ha mulighet til å oppnå målet om et åpent publiseringsystem.

Del 3 Bakgrunn og drøfting

Vi oppfatter den drøftingen arbeidsgruppen har foretatt som utfyllende og adekvat, men minner om behovet for universell utforming av deponeringsløsninger, som nevnt ovenfor.

Med hilsen

Kari Melby
Prorektor for forskning

Thor Bjørn Arlov
Seniorrådgiver